

08 Aralık 2005

ÇAĞDAŞ ÇOCUK YAZININDA YENİ BİR SOLUK : A. ALPER AKÇAM

(Varlık Dergisi Şubat 2006 sayısında yayımlandı)

Çağdaş eğitimin amaçlarından biri - belki de en önemlisi - düşünen, eleştiren, sorgulayan, yeniliğe açık bireyler yetiştirmektir. Bu özelliklere sahip bireyler yetiştirmek okuma edimiyle, kısacası bilinçli okur yetiştirmekle doğrudan ilintilidir.

Dilidüzgün, ‘Çağdaş Çocuk Yazını’ adlı kitabında, “Okumak uçmak gibidir” yaklaşımıyla ülkemizde de tanınan Willi Fahrman’ın, okumanın insana kuşlar gibi özgür olma, dünyaya ve insanlara farklı bir gözle bakabilme keyfini vermesine dikkat çekerken, kurmaca metin yazarı ile okuru arasındaki iletişimin oldukça karmaşık, yerine göre dolaşık, açıklanması güç bir süreç olduğunun da altını çizer. Bu nedenle yazarın da belirttiği gibi yazınsal nitelikli bir metnin okuru olabilmek sıradan ve basit bir iş olarak görülemez. Aynı zamanda okumak, bir boş zaman geçirme eylemi değil, okurun içinde bulunduğu etkin ve yaratıcı bir süreçtir.

Görüldüğü gibi yazınsal nitelikli metinleri anlama, alımlama ve yorumlama eğitim gerektiren zorlu bir süreçtir. ‘Okuma Kültürü Edinme Süreci’ olarak da adlandırabileceğimiz bu süreç çocukluk çağından itibaren dinleme becerisinin geliştirilmesiyle başlar. Amaç, bireye okuma-yazma becerisi, okuma alışkanlığı, eleştirel okuma becerisi ve evrensel okur- yazarlık kimliğinin kazandırılmasıdır (Sever: 2003).

Ne yazık ki, gerek ülkemizdeki kitap satışlarının azlığı, gerek hem orta hem de yüksek öğretim öğrencileriyle okuma alışkanlığı üzerine yapılan çalışmalar okuma oranının istenilen düzeyde olmadığını, okuma eyleminin bir boş zaman değerlendirme etkinliği olarak algılandığını göstermektedir. Bu durumun en önemli nedenlerinden birini, örgün eğitim içerisinde yürütülen yazın eğitimi derslerinin niteliği oluşturmaktadır. Dilidüzgün (1996:21)’e göre yazın tarihini öğrenme çerçevesinde gerçekleşen yazın derslerinin, öğrencilere çağdaş anlamda bir yazın eğitimi veremeyişinin nedenlerinin başında, araç kitapların içindeki bilgilerin tek yönlü ve eskimiş olması, konuların ele alınış biçimlerinin

öğrenciye okuma alışkanlığı kazandıramayışı gelmektedir. Bilimsel çalışmaların kapsamına giren yazın tarihi incelemeleri, sanatsal oluşumları anlamak için hiçbir katkı sağlayamaz. Dolayısıyla da öğrencilere hem tarih hem de yazın zevki aynı anda verilemez.

Oysaki yazın eğitiminden beklenen, eleştirel okuma becerisine sahip nitelikli okurlar yetiştirmektir. Bu süreçte seçilecek kitapların amaca uygunluğu ve yazınsal değeri olan kitapların seçilebilmesi hem ana babalar hem de eğitimciler için duyarlı olmalarını gerektiren bir görevdir.

Çocuk kitapları yazın eğitiminde kullanılan en önemli ve etkili araçlardan biridir. Çünkü, nitelikli çocuk kitapları çocuğun ileride kitaplarla kuracağı etkileşimin belirleyicisi olabilir. Daha küçük yaşlarda çocuğun kitaplarla kuracağı olumlu iletişim, onun ileriki yaşamında okuma alışkanlığı edinmiş, yazınsal duyarlığa sahip bir okur olarak yetişmesinde önemli bir katkı sağlar.

Çocuğun içinde bulunduğu gelişim dönemi ve çocuk gerçekliği göz önüne alınarak hazırlanan çocuk kitapları, çocuk yazını içinde değerlendirilir. Çocuk yazını, çocukluk çağında bulunan (2-14 yaş) kimselerin duygu, hayal ve düşünce dünyasına seslenen tüm eserleri kapsar. Daha kapsamlı bir tanımlamayla çocuk yazını, erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır (Sever, 2003: 9).

Çocuk yazınının temel işlevlerinden biri de çocuğa okuma alışkanlığı kazandırmaktır. Okuma kültürü edinme sürecinde çocuk yazını, yetişkin yazınına geçişte bir “ara basamak” işlevi üstlenmektedir. Kurmaca dünyayla kitaplar aracılığıyla tanışan çocuk, sanatsal ve estetik duyarlılığını geliştirme olanağı bulur. Yazın eğitimi sürecinde, kuşkusuz en önemli görevlerden biri de çocuk kitabı yazarlarına düşmektedir. Çocuk dünyasını iyi tanıyan, çocuğa göre yazdığı kitaplar yoluyla anadilinin zengin anlatım olanaklarını çocuğa tanıtan yazarın sorumluluğu, kendi doğrularını belletmekten çok içinde yaşanılan dünyayı ve insanı tanıtabilecek durumlar yaratmak olmalıdır.

Çağdaş Türk çocuk yazını içerisinde, özellikle son dönemlerde, çocuk gerçekliğini tanıyan ve çocuğa göre kitap yazma sorumluluğunun bilincinde olan yazarlar görmekteyiz. Bu yazarlardan biri de A. Alper Akçam. Çağdaş Türk yazınına takip eden okurlar için A. Alper Akçam adı hiç de yabancı değil. Yazarın öykü, makale, deneme, eleştiri türünde yayınlanmış çalışmaları var. Ağaların Ağası (Güldikeni Yay., 1999), Karanlıkta Bir Işık (Kültür Bakanlığı Yay.,1999), Islaktı Gözleri (Çınar Yay., 1999), Soluksuz Sıcaklarda (Çınar Yay., 2000), Açık Kapıların Arkası (Çınar Yay., 2000), Doktor Civanım (Güldikeni Yay., 2001), Yükleli Günahımı Sırtına (Gendaş Kültür, 2002), Gidenler Gelenlerdi (Ürün, 2005) ve Masalsı (Ürün, 2005) yazarın yayınlanmış kitapları.

Görüldüğü gibi A. Alper Akçam oldukça üretken bir yazarımız. Yetişkinler için öykü ve romanlar kurgulayan yazar artık çocuklar için de kitaplar yazıyor. Yazarın Çalı Çiçeği ve Dostum Keleş adlı iki de çocuk kitabı bulunuyor. Bu yazımızda çocuk yazınına dil ve anlatım örüntüsüyle farklılık kazandıracağını düşündüğümüz hem bu kitapları tanıtmaya çalışacağız hem de yazarın çocuk yazını ve kitapları hakkındaki görüş ve düşüncelerine yer vereceğiz.

Hem Çalı Çiçeği (Tudem Kültür, 2004) hem de Dostum Keleş (Tudem Kültür, 2005) öykülerden oluşmuş çocuk kitapları . Çalı Çiçeği'nde altı, Dostum Keleş'te beş öykü var. Her iki kitaptaki öykülerin genel özelliği yazarın çocukluk yıllarından izler taşıyor olmaları. Ardahan doğumlu olan yazar, doğunun sert ve çetin iklim koşullarını ve burada yaşayan insanların zorlu yaşam serüvenlerini öykülerine taşıyor.

İlk kitaba da adını veren Çalı Çiçeği'nde, büyük kentte yaşayan ve genellikle tatilini deniz kenarında geçiren öykü kahramanının, bir yaz tatilinde, babasının doğduğu köye gitmesiyle başlıyor olaylar. Birtakım önyargılarla, isteksizce köye giden kahramanımız buradan yaşamı boyunca unutamayacağı dostluk duygularıyla ayrılıyor. Köyde Gülperi'yle kurduğu arkadaşlık, orada yaşayan insanların sıcakkanlılığı ve çevrenin güzelliği öykü kahramanını derinden etkiliyor.

Çalı Çiçeği'nde yer alan 'Müdüriyet' ve 'Sana Desem Gelir Misin?' gülmece türünde yazılan öyküler. Müdüriyet'te kendisine hediye edilen saati o gün takmadığını unutup daha sonra kaybettiğini zannederek bütün gün saatini sinemada arayan çocuğun öyküsü anlatılıyor. Sana Desem Gelir Misin? de ise akıl hastası olan oğlunu bir akıl

hastanesine sevk ettirmeye çalışan babanın traji-komik öyküsü var. Bir tek hasta için araç kaldırılamayacağı söylenen babadan oğlunun yanına birkaç tane daha deli bulması isteniyor.

Dostum Keleş hayvan sevgisiyle dolu bir kitap. Kitapta bulunan tüm öykülerdeki kahramanlardan birini de hayvanlar oluşturuyor. Doğunun zor koşullarında köpeklerin insan yaşamındaki vazgeçilmez yerleri, sahiplerine olan bağlılıkları ve her iki tarafın da karşılıklı güven ve sevgileri öykülerin odak noktasını oluşturuyor. Dostum Keleş, tıpkı Çalı Çiçeği'nde olduğu gibi yaz tatilini köyde geçiren bir çocuğun kendi korkularına karşı giriştiği serüveni yansıtıyor. Karanlıktan, gölgelerden, yabancı köpeklerden korkan ve kendisine ' korkak kent çocuğu' denmesini istemeyen kahramanımız ne kadar cesur olduğunu göstermek için daha hava aydınlanmadan yayladan köye on kilometrelik yolu yalnız başına yürür. Bu cesaret sınavında evin köpeği Keleş onu yalnız bırakmaz.

Doğa ve hayvan sevgisi, dostlukların önemi, önyargılarımızın bizi yanıltabileceği, dünyada bizden başka insanların ve bizim yaşam biçimimizden başka da yaşam biçimlerinin olduğu gerçeği kitaplardaki iletilerden bazıları. Bence bu kitapların asıl farklılığını dil ve anlatım özellikleri oluşturuyor. A. Alper Akçam'ın çocuk öykülerindeki en önemli özellik, yazarın anlatımda uzatı yöntemine sıkça başvuruyor olması. Yazar çocuk okurun çok da bilmediği bir çevreyi ve insanları öykülerine taşıırken o insanların kullandığı yerel öğeleri de anlatımına aktarıyor. Bu tutumun anlaşılabilirlik açısından doğuracağı sorunları da uzatı yöntemiyle gidermeye çalışıyor. Bu uzatılar genellikle uzatının betimleme, açıklama ve bilgi verme işlevini yansıtıyor. Örneğin, Çalı Çiçeği'nde yazar üstü toprakla örtülmüş köy evlerinin nasıl yapıldığını anlatırken okuru hem bilgilendiriyor hem de bu evlerin nasıl yapıldığını açıklıyor: “ Geçmiş yıllarda, gördüğüm alçak taş duvarlı evleri yapmak için, önce yamacın toprağını derince eşerlermiş köylüler. Açılan geniş oyuğun üstüne, yakınlardaki ormanlardan getirdikleri ağaçları çatarlarmış. Ağaçların arasına da kayalıklardan çıkardıkları yassı,ince taşları düzleyip evin üstünü kapatırlarmış. En üste de toprak atarlarmış. Toprağın üstüne de ocaktan çıkardıkları külü...Kül, yağmurun, yağışın, eriyen karların, tavan örtmesine sızması, içeri damlamaması için bilinen en iyi yalıtım malzemesiymiş”(Akçam, 2004: 13).

Bununla beraber her iki kitapta da o yöreye ait söz değerleri yazar tarafından sıkça kullanılmış. Yazar yerel sözcüklerle birlikte anlamlarını da verdiği için bu kullanımlar öykü

dilinin anlaşılmasında herhangi bir sorun yaratmıyor. Tam tersine o yörede yaşayan insanların yaşam kültürlerini yansıttığı için çocuca bilmediği bir dünyanın kapılarını açıyor.

(Buraya sorulara verdiğimiz yanıtlar doğrultusunda bir geçiş bölümü koymayı düşünüyorum).

- Neden çocuk yazınına yöneldiğiniz, çocuk yazınının işlevini ne olarak değerlendirdiğiniz, çocuk okur kavramından ne anladığınız, neden çocukların çok da bilmediği bir çevreyi uzam olarak seçtiğiniz, kullandığınız dil özelliklerini tercih etmenizin nedenleri, genellikle çocuk kitaplarında düz anlatım yöntemi tercih edilirken birkaç öykünüzde neden geriye dönüşlerle anlamı bütünlemeye çalıştığınız, çocuklarla paylaşmak istediğiniz iletiler ve bu alanda yazmaya devam edip etmeyeceğiniz (lütfen yeni kitabınızdan da bahsedin) sorularını yanıtlarsanız sevinirim.

* * * *

Çocuk yazınına yönelmiş olmamın ilk nedeni daha ilk deneyimlerimden başlayarak kendimi o dünyaya ait, çocuklar evrenine ait birisiymişim gibi duyumsamış olmamdır diyebilirim. O alanda kendimi daha iyi tanıma ve tanıtmaya olanağımı yakaladım sanırım. Çocuksu, içtenlikli bir yönelimle kendime baktığımda, aynadaki kendime değil de çocuk öykülerinde beliren benliğimi bir başkasıymış gibi izlemeye aldığım, iç yapımdaki çelişkilerin, ikiliklerin görünür olmaya başladığını ayımsadım. Öncelikle, şimdiye kadar aldığım eğitimle, edindiğim bilinçle, hep tek yanlı algılama alışkanlığı kazanmış olduğumu saptadım. Sanki önyargılı, kendini beğenmiş bir parçam duruyordu önümde de, ben onu itivermişim bir kenara...

Karşımdaki insanları, olguları ve nesnelere değerlendirirken hep iyiler ve kötüler, beyazlar ve siyahlar diye ayırma çabası içinde olan bir görüntüm, öyle görünmek isteyen birisiydi önümü kapatmış olan. Aynı zamanda, bu tekil seçimli, bildirimli yönelimin yaşam karşısındaki eksikliğinin eskiden beri biliyordum gibi, eleştiri, deneme türü metinlerde olmasa da, öykülerimde, yaşam karşısında yetersiz kalan bu bakış açısından yazdığım kurtarmak için, metne bir şaşırtmaca, beklenmeyen bir son koyma kaygısının benim yazın sürecine baştan beri eşlik etmiş olduğunu da gördüm; oldukça şaşırtıcı bir durumdu bu... Öykülerimde ısrarla göstergenin çoğulluğunda ısrarlı, yaşamın ve nesnenin görünmeyen yönlerini vurgulayan bir biçim içindeydim. Kendime yönelmiş bu bakış açısının bilincimde

böylece aydınlanabilmesi, ancak yakın zamanlarda, çoksesli, çokbiçemli yazın türleri ve bunlara kuramsal açılımlar getiren metinleri birlikte, ikisiyle birden yakından tanıştığım dönemde olabilmisti. Bu zaman dilimi, benim güçlü bir istekle çocuk edebiyatına da atıldığım zamana denk gelir. Birbirine koşut giden iki düşünce alanı aynı zamanlara düşen bir ân parçasında buluşmuşlardı sanki. Bir başlangıç sorulursa, TUDEM'in bir yarışması için ele aldığım eski öykülerim içinde dolaşırken, bir yandan da yazdıklarımın üretim süreci ve metnin oluşumunda bilinç alanımda yaşanan düşünce yürütmelerini böylece buldum diyebilirim.

Çocuk öykülerinde de yetişkin öykülerindeki biçemi, çoğul biçemi, çoksesliliği sürdürmeye çalışıyorum. Zaman zaman kaygılarım olmuyor değil; okurun yabancı öykü dünyamda yolunu yitirip kaçabileceği korkusuyla bilgilendirmeler yapma gereği duyuyorum.

Tekil bildirimli metinlerin dünyamızdaki birçok olumsuzluğun (en başta savaş, kültürler ve inançlar arasındaki karşıtlıklar yaratma çabası...) nedeni olduğunu açıkça söylemekten kaçınmayalım. Yaşamın ve gerçeğin çoğul karakteri ile dilimize takılı kalmış tekil söylemler karşıtlığı... Yalnızca Alper Akçam'ın yaşama bakışında ayrımında vardığı bir ikilem değildir bu; tümümüzü çok yakından ilgilendiren, çok yaşamsal ve çağcıl bir hastalıktır.

Hele de edebiyat metni gibi yan anlam ve art anlamların derinliğine söyleme katılması gereken bir metin içinde bu hastalığın hiç olmaması, bununla mücadele edilmesi gereği, aynı zamanda yaşamsal gerçekliklere daha yakın düşen metinler üretmenin yollarını da aydınlatıyor olmalıdır. Okuru üretici kılan, kendi bilinç alanına sızmış edimler, bilgilennmeler ve tekil metinler hakkında kaygılar doğuran, insanı sorgulamaya çağırın bir ışık gibi...

Çocuk edebiyatına yönelmiş olmamın nedeni, böyle bir eksikliği görüp bir görev olarak yola çıkmak olarak da algılanmamalı. Çocuk edebiyatına girişle birlikte, yazdıklarım karşısında irkilen, edebiyat ortamında egemen eğilimler doğrultusunda benim öykülerimi yadsıyan, burun kıvıran bir eğilim karşısında çocukluğa, orada henüz koşullanmamış, beni anlayabilecek bilinçlere sığınmış gibi de olmuştum Kitaplarım yayınlandıktan ve özellikle çocuklarla söyleşilere başladıktan sonra bu düşündüklerimin yaşam karşısındaki sınamasının olağanüstü sonuçlarla taçlandığını gördüm. Ben çocukları çok seviyordum, çocuklar da beni... İnanılmaz bir coşkuyla bana koşullar söyleşilerimden sonra, kitap almaması için aileleri tarafından özellikle uyarılmış çocuklar bile bir yolunu bulup evlerine ulaşmaya, izin alıp kitaplarımdan birini almaya çaba gösterdiler.

Çocuklar ve çocuk edebiyatı benim kendimi çok iyi duyumsadığım ve oraya ait olduğuma kesinlikle inandığım bir alan. Çocukluk dönemim boyunca her olanakta koşarak gittiğim yüksek yaylaların doğal ortamı, o yaylalarda henüz göçebe geleneklerini yitirmemiş, çoğul düşünüşlü, “karnavalcı” bir yaşam süren insanlarla kurduğum ilişkinin kendimi tanımada, kendimdeki eksikliği bulup ortaya çıkarmada bana gösterdiği aydınlığı ben de diğer çocuklar aracılığıyla tüm insanlara sunmayı istemiş olmalıyım. Öykülerimde öylesi bir dünya canlanıyor sanırım... Bir eğitmen, öğretmen olma çabam kesinlikle yok. Belki dolaylı bir uyarıcı, kendisi uyanırken başkalarını da uyarıvermeye koşan çocuksu bir çaba... Benim içselliğimin, yaşam sevincimin çocuklara aktarılması diyelim. Bu duygunun köklerine gittiğimde, babam Dursun Akçam’ın köyden Ardahan’a uzanan on dört kilometrelik yolu ayağında çarıklar, yırtık yamalı elbiselerle yürüdükten sonra öğrencisi olmak için başvurduğu ilkokulun bahçesinden dilenci yerine konarak kovalanması, bu kovalanmanın dört kez tekrarlanmasına karşın savaşımından vaz geçmemesini sağlayan gücü görüyorum sanki. Babam da Anadolu halk kültürünün masallar ustası, çoksesli anlatılar anası Seyhat Nene’mden el ve dil almış olmalıydı. Köyün ortasındaki toprak yolda öküz arabasıyla ya da at sırtındaki sepetlerde meyva satan gezgin satıcılar görüldüğünde, Seyhat nenem biz çocuklardan daha büyük bir telaşla karanlık ambarların dibindeki tahılları çıkarmaya, tavukların altındaki yumurtaları toplamaya, peynir kazanlarının ağzını açmaya koşardı. Para henüz görünür olmamıştı dağ güneşinin altında; biz buğdayı, peyniri yumurtayı verir, karşılığında ya “ikili”, ya “dolidoliye” meyva alırdık (Biliyorum, şimdi bu sözcüklerin ne anlama geldiğini soracaksınız ama şu an yanıtlamayacağım; biraz aklınız karışsın, merak ediniz...). Sonra da o aldığımızı ilk konuğunun önüne sürerdi Nenem, konuk ya da çocuklar yedikçe kendisi doyardı; ertesi güne evde yiyecek kalmamış olduğunu hiç bilmiyormuş gibi davranarak...

Yayla akşamlarında, evin üstündeki toprak örtmenin ortasındaki tek küçük pencerede otlar çiçekler, salınır, bir el uzatımı yerde yıldızlar ışırdı ve ben Nenem Seyhat’ı bibim Gülşan’ı, bibim Sultan’ı dinlerdim güldüren masallarda. Bizim dünyamızda kavgaya, kasvete, kedere yer yoktu. Nenemin ölüsünün beyaz bir örtü altında ertesi gün toprağa verilmek için beklediği bir gecede ben ne kadar çok güldüğümüzü anımsıyorum şimdi. Ölüm, yeni yaşamlar için bir başlangıçtı halk kültüründe. Çocuk öykülerinde o kültüre ulaşmak daha kolay oluyor sanki.

Son zamanlarda bir köy, kır edebiyatı düşmanlığı başladı. “Yoksulluk edebiyatı” diye aşağılanıyor halk kültürü; bu anlattıklarım dünyanın en büyük zenginliğinin hangi gözeden kaynakadığını göstermiyor mu?

Nereden nereye geldik... Kullandığım dil ve özellikle televizyon toplumunun güdülediği çağcıl yaşam içinde düşünüldüğünde çok daha yabancı gelen yerel dil konusuna gelince, burada bir diller çatışması yaşanmaktadır, bilinçlice yaşatılmaktadır. Benim öykülerimde, iki dilin arasındaki sınıra yapılan bir çağrı vardır. O sınırdaki alışlagelmiş, çocuk bilincine işlemeye başlamış dışarıdaki ideolojik, göstergesel yapılanma ile benim kurduğum yabancı dünyalar, yabancı gibi duran diller (ki bu dil bizim kültür köklerimizle sıcak dokunuşlar içindedir aslında) çarpışacaklar, yan yana, karşı karşıya duracaklar (Sokratik diyalogun sinkrizis ve anakrizisi) ve o sınırdaki bakış açısı gerçeği aydınlatacaktı. Bahtin, Rabelais romanını incelerken, onun üç dil sınırında dolaştığını (Klasik Latince, Ortaçağ Latince’si ve günlük dil) ve bu diller çoğulluğunun onun imgelemine büyük olanaklar kazandırdığını görür: *“Fakat bu üç dilin kıyısında, bu farkındalık istisnai düzeyde bir kesinlikle ve çeşitlilikte biçimler kazanacaktı. Bu farkındalık orada, çağların ve felsefenin sınırlarını gördü; ilk defa engin boyutları kucaklayabildi ve zamanın akışını ölçebildi; şimdinin farkına varabildi, ‘bugün’ ile ‘dün’ü karşı karşıya koyabildi. Üç dilin bu karşılıklı yönelimi ve netleşmesi bir anda, eski olanın ne kadarının öldüğünü, yeni olanın ne kadarının doğduğunu ortaya koydu. Modern zaman, kendinin bilincine vardı. O da kendi yüzünü ‘komedinin aynası’nda yansıtılabildi* (M. Bahtin, Rabelais ve Dünyası 502. Sayfa).

Çocuklara sunduğum o yabancı dil, o yerel dil dünyası onları diller sınırına, gerçekliğin daha iyi ayırmsanabileceği bir yere götürüyor. Yaşam karşısında yanılığın payları en aza insin istiyorum, kendi kültürümüzün köklerinde kendilerini var edecek koşulları duyumsasınlar istiyorum. Ve hepsinin ötesinde unutulmak, unutturulmak istenenleri unutturmamaya çaba gösterirken onların anılarında yaşamın bir kez daha yenilendiği görüyor, büyük bir haz duyuyorum çocuk gözlerindeki ışıltılardan...

Yaşamımızda giderek ağırlık kazanmaya başlayan dogmatik düşünce biçimi ve televizyon dünyasının yukarıdan güdülenmiş, belirlenmiş göstergeler sistemine karşı keyifli bir savaş alanıdır çocuk dünyası, çocuk yazını... Elden geldiğince gülmecenin, grotesk halk kültürü imgelerinin uzağına düşmeden o dünyada, edebiyatın derinliğine arkadaşlarımı, çocukları çağırıyorum.

“Dillerin böyle aktif olan çoğulluğu ve kişinin içinde bulunduğu ortamı dışarıdan, yani başka dillerin gözlerinden görme yetisi, istisnai bir dilsel özgürlüğe yol açmıştı. Biçimsel gramatik yapı bile son derece plastik bir şey haline gelmişti. Sanatsal ve ideolojik düzlem, her şeyden

önce imgelerin ve imgeler arası kombinasyonların alışılmamış ölçüde özgür olmasını talep ediyordu; burada söz konusu olan, bütün konuşma normlarının dışına çıkma özgürlüğüydü. (...) Eğer yaratıcı ruh hayatını sadece bir dilde idame ederse veya pek çok dil bir arada yaşarken, üstünlük için herhangi bir mücadele vermeden, birbirinden kesin çizgilerle ayrılırsa, dilsel bilinci derinliklerinde gömülü olan bu dogmatizmin üstesinden gelmek mümkün olmaz. Kişinin kendini, dilinin dışında konumlandırması ancak dillerde temel bir değişim olursa mümkün olur. Rabelais 'nin zamanı tam da böyle bir zamandı, ve ancak böyle bir dönemde Rabelaisci imgelerin sanatsal ve ideolojik radikalizmi mümkün olabilmiştir (M. Bahtin, Rabelais ve Dünyası, s. 506).

Bir yetişkin olarak, çocuk öykülerinde yetişkin benle öyküyü yazan çocuk beni yan yana görme olanağı buluyorum. Diyaloji orada başlıyor zaten.

Sarsıcı, uyandırıcı, bilinen anlatı tarzına, biçeme ters öyküler yazıyorum. Okurun irkilmesini, alışkanlıklarından sıyrılmasını istiyorum belki. “Hayat biraz da yaşamadıklarımızdır” diyen bir sesle duruyorum çocukların karşısında, onların düş ve düşlem güçlerinin tüketim toplumu karşısında direnmelerine olanak sağlamak istiyorum.

Hem öykü anlatı alanı “uzam” hem zamanda tekdüze, önceden bilinen bir süreç ve zamana yönelme yerine çoğul düşünme yetisini geliştirecek imgesel değişimleri yeğliyorum. Zaman ve uzamda izlediğim bu tutumun amacı da eğitici olmak değil; kendi iç dünyanın devinimi öyküye böyle yansıyor, bir tarz, yöntem sorunu sanırım.

Dildeki ayrı, aykırı duran tutumu perçinleyen bir biçem bu.... Dilde, zamanda, uzamda gidiş gelişlerle metin deviniyor, düşünce yenileşme, değişme için güç topluyor.

“Nal Sesleri” at öyküleri, “Karagöz Oynatıyoruz, Mahalleyi Kaynatıyoruz” yerel kültürel öğelerimizden Karagöz hakkında çocukları bilgilendiren ve içinde özgün bir Karagöz oyunu bulunan bir öykü dosyası; bir de “Şalter Kemal” var gençler için futbol öykülerinin kurgulandığı... Bu dosyalarım yayınlanmayı bekliyor. İçimdeki yığılma bendini zorluyor, ayırımdayım. Bu dosyaları başkaları izleyecek.

Teşekkürlerimle...